

Što je mamografija?

Mamografija je najvažnija radiološka slikovna metoda u dijagnostici bolesti dojke. Cilj mamografije je rano otkrivanje karcinoma dojke koji omogućava pravovremeni početak liječenja.

Kada treba započeti i koliko često trebam obavljati mamografski pregled?

Inicijalnu mamografiju preporučuje se učiniti s navršениh 40 godina života, uz dotadašnji redoviti samopregled dojki, te pregled svake dvije godine do dobi od 50 godina. Pojava karcinoma dojke najčešća je u dobi od 50. do 70. godine života te se u toj dobnoj skupini preporučuju godišnji mamografski pregledi. U pojedinim slučajevima pregledi se mogu obavljati i češće.

Kako se pripremiti za pregled?

Na dan pregleda ne stavljate dezodorans, puder ili neki drugi kozmetički proizvod ispod pazuha ili na dojke jer to može stvarati sjene na snimkama te ih učiniti nejasnima. Na pregled obavezno ponesite uputnicu te stare snimke i nalaze od prethodnih mamografskih i ultrazvučnih pregleda dojki. Prije pregleda dobiti ćete upitnik u kojem ćemo prikupiti vaše anamnestičke podatke važne za kvalitetno očitavanje snimki. Kod žena koje imaju menstrualne cikluse preporučuje se pregled učiniti u prvoj fazi ciklusa, obično između 5. i 10. dana.

Kako izgleda mamografski pregled?

Prilikom pregleda potrebno je skinuti odjeću do pojasa. Radiološki tehnolog koji izvodi pregled na odgovarajući način postaviti će dojku u mamografski uređaj između dvije ravne ploče. Za dobivanje kvalitetne snimke i smanjenja doze zračenja nužno je izvršiti određeni pritisak na dojku koji nekim ženama može biti neugodan ili čak i bolan. Međutim, važno je imati na umu da pritisak traje samo par sekundi, a može spasiti život.

**DOM
ZDRAVLJA
MUP-A
REPUBLIKE
HRVATSKE**

Standardno se izvode dvije snimke svake dojke, kraniokaudalne i kose mediolateralne snimke (četiri snimke ukupno). Ove snimke iz dviju projekcija omogućuju analizu svih dijelova dojke i točno lociranje eventualnih promjena u njima. Nakon snimanja, radiološki tehnolog će izraditi snimke te vas obavijestiti o preuzimanju nalaza.

Koliko traje pregled?

Cijeli postupak (upis pacijenta, ispunjavanje upitnika, snimanje i razvijanje snimaka) traje oko 30 minuta. Ako je iz određenih razloga potrebno, radiolog može zatražiti i dopunske snimke što onda produžava sam postupak.

Postoje li rizici povezani s mamografskim pregledom?

Mamografski pregled podrazumijeva uporabu ionizirajućeg zračenja za dobivanje snimki. To zračenje je zahvaljujući modernim rendgenskim uređajima i zakonski propisanim kontrolama vrlo nisko te se rizik zbog zračenja ocjenjuje kao veoma mali u odnosu na prednosti koje pruža mamografija.

Što je BI-RADS i kako interpretirati nalaz?

BI-RADS (Breast Imaging Reporting and Data System) je rezultat zajedničkih nastojanja državnih i medicinskih institucija u SAD-u u svrhu osiguravanja standardizacije izvođenja mamografije i očitavanja mamografskih nalaza koji se sve više koristi i u Europi. Na kraju svakog nalaza, radiolog koji očitava vašu mamografiju navodi preporuku za daljnje postupke koje treba obaviti. Svaka mamografija tako je klasificirana prema BI-RADS leksikonu koji za BI-RADS 1 i 2 podrazumijeva uredan nalaz, BI-RADS 3 zahtjeva praćenje uočene promjene u kraćem vremenskom intervalu, BI-RADS 4 je sumnjiv nalaz koji zahtjeva biopsiju dojke, a BI-RADS 5 podrazumijeva visoko sumnjiv nalaz koji upućuje na zloćudni proces. BI-RADS 0 znači da je mamografija nedostatna te da je potrebna daljnja obrada (nadopuna ultrazvučnim pregledom, specijalnim projekcijama ili komparacijom s prijašnjim pregledima).

„Svaku promjenu na dojkama shvatite ozbiljno i obratite se svom liječniku.“

Posljednjih godina došlo je do velikog napretka u dijagnostici i liječenju karcinoma i drugih bolesti dojki. Mamografija je najvažnija metoda za dijagnosticiranje bolesti dojki kojoj je cilj rano otkrivanje karcinoma dojke od kojeg u Hrvatskoj godišnje obolijeva oko 2200 žena. Liječenje i preživljavanje ovise o stadiju bolesti pri otkrivanju pa je dijagnostika karcinoma u ranom stadiju od iznimnog značaja. Osim toga, ako se bolest rano otkrije, primijenit će se lakši oblici terapije sa slabijim popratnim djelovanjima što može značajno utjecati na bolju kvalitetu života.